
NETB@NK

R A P O R T

BANKOWOŚĆ INTERNETOWA I PŁATNOŚCI BEZGOTÓWKOWE

III KWARTAŁ 2013 R.

SPIS TREŚCI

1. Raport w liczbach	3
2. Wstęp — o raporcie	4
3. Bankowość internetowa	5
3.1 Klienci indywidualni	5
3.2 Małe i średnie przedsiębiorstwa (MSP)	7
4. Transakcje bezgotówkowe i bankomatowe	10
4.1 Karty płatnicze	10
4.2 Bankomaty	18
5. Spis wykresów i tabel	20

RAPORT W LICZBACH

		Zmiana kwartalna		Zmiana rok do roku	
21 528 782	Liczba klientów indywidualnych mających podpisaną umowę umożliwiającą korzystanie z bankowości internetowej	1,64%	↗	8,75%	↗
11 903 990	Liczba aktywnych klientów indywidualnych	-0,5%	↘	8,5%	↗
5 804	Średnia wartość rozliczeń aktywnego klienta indywidualnego na miesiąc (w PLN)	1,56%	↗	-7,55%	↘
1 888 228	Liczba klientów MSP mających podpisaną umowę umożliwiającą korzystanie z bankowości internetowej	1,43%	↗	2,45%	↗
1 083 477	Liczba aktywnych klientów MSP	-1,06%	↘	-4,84%	↘
64 773	Średnia wartość rozliczeń aktywnego klienta MSP na miesiąc (w PLN)	5,87%	↗	23,94%	↗
28 299 335	Liczba wyemitowanych kart debetowych	1,88%	↗	7,52%	↗
6 301 709	Liczba wyemitowanych kart kredytowych	-0,54%	↘	-3,87%	↘
580,64	Łączna ilość transakcji bezgotówkowych i gotówkowych realizowanych kartami (w mln)	3,81%	↗	14,84%	↗
107,86	Łączna wartość transakcji bezgotówkowych i gotówkowych realizowanych kartami (w mld PLN)	5,38%	↗	6,8%	↗
18 759	Liczba bankomatów	0,19%	↗	4,54%	↗

WSTĘP - O RAPORCIE

Szanowni Państwo,

Prezentujemy Państwu dwunastą edycję raportu NetB@nk - przeglądu dotyczącego tendencji na rynku bankowości elektronicznej, w szczególności bankowości internetowej oraz rynku kart płatniczych.

W samym raporcie — ciąg dalszy zmian. Skorzystaliśmy z doświadczenia Krajowej Izby Rozliczeniowej S.A., która przygotowała dla Państwa rozdział nt. systemów Elixir, Euro Elixir oraz Express Elixir, wzbogacając tym samym raport o informacje dotyczące skali operacji bezgotówkowych dokonywanych przez uczestników systemu finansowego i dając szerszą perspektywę na funkcjonujący w Polsce system płatniczy.

Wyniki w III kwartale 2013 r. wskazują, że liczba umów umożliwiających korzystanie z bankowości za pomocą internetowych kanałów dostępu osiągnęła kolejne rekordowe wartości. Niestety po raz pierwszy od początku publikowania raportu NetB@nk spadła liczba aktywnych klientów. Jednak z dalekosiędnymi wnioskami warto poczekać do końca następnego kwartału, by zobaczyć czy jest to tylko anomalia, czy też symptom poważniejszego problemu.

Zastanawiać mogą informacje z sektora MSP. Z jednej strony do czynienia mamy ze spadkiem aktywności, z drugiej zaś ze wzrostem ogólnej liczby umów. Liczymy, iż wraz z wychodzeniem Polski ze spowolnienia gospodarczego dane będą bardziej jednoznaczne i notować będziemy zarówno wzrost liczby umów, jak i aktywności firm.

W segmencie kart płatniczych obserwujemy kontynuację dotychczasowego trendu wzrostowego w zakresie kart debetowych. Niestety ponownie mamy do czynienia ze spadkiem liczby kart kredytowych – zeszło kwartalny wzrost liczby kart kredytowych był pierwszym od 2009 roku. W przypadku liczby i wartości transakcji dokonywanych kartami płatniczymi, trzeci kwartał 2013 roku pokazał znaczne wzrosty.

Grudzień jednoznacznie kojarzy się ze Świętami Bożego Narodzenia. W czasie przedświątecznych zakupów pamiętajmy o bezpieczeństwie — jeśli zdarzy nam się utracić kartę lub dokumenty tożsamości, jak najszybciej należy zgłosić ten fakt w banku. Pamiętajmy również o regularnej zmianie haseł dostępu do bankowości internetowej i nieprzechowywaniu numerów PIN razem z kartą.

Życzymy Państwu interesującej lektury i Wesołych Świąt,

Paweł Widawski,

Dyrektor Zespołu Systemów Płatniczych i Bankowości Elektronicznej

Radostaw Kotkowski

Specjalista w Zespole Systemów Płatniczych i Bankowości Elektronicznej

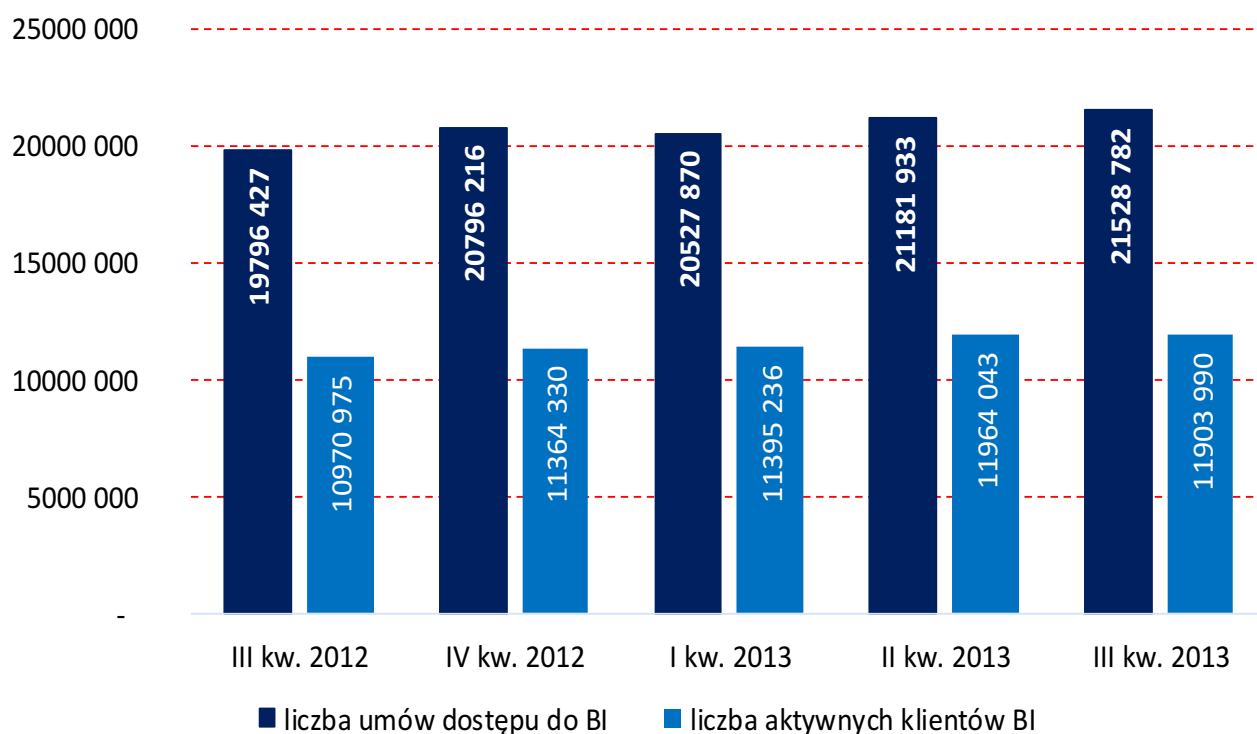

Bankowość internetowa

Klienci indywidualni

Na koniec III kwartału 2013 roku liczba klientów indywidualnych posiadających umowy umożliwiające dostęp do usług bankowości internetowej wyniosła ponad 21,5 miliona użytkowników. W stosunku do II kw. 2013 roku jest to wzrost o około 347 tys. (1,64%), w stosunku do III kw. 2012 roku wzrost wyniósł ponad 1,7 mln (8,75%).

Wykres 1. Liczba klientów indywidualnych mających zawartą umowę korzystania z usług bankowości internetowej i liczba aktywnych klientów indywidualnych

Źródło: dane ZBP.

Liczba aktywnych klientów indywidualnych bankowości internetowej spadła w III kw. 2013 r. o 60 tys. (0,5%). Jednak w ujęciu rocznym nadal mamy do czynienia ze wzrostem — liczba aktywnych klientów indywidualnych wzrosła o prawie 1 mln (8,5%).

Bankowość internetowa

Wzrost liczby umów powiązanych ze spadkiem aktywności klientów, może świadczyć o tym, iż dostęp do bankowości internetowej jest standardowym „dodatkiem” do rachunków rozliczeniowych, lecz nie zawsze wykorzystywanym przez klientów banków. Biorąc pod uwagę stale rozszerzający się dostęp do Internetu, aktywność klientów w dłuższej perspektywie powinna dalej się poprawiać. Istotny wpływ może mieć również rozwój bankowości mobilnej.

Tabela 1. Podsumowanie danych - klienci indywidualni

Kategoria	2012		2013			Zmiana III kw. 2013/III kw. 2012
	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	
Liczba klientów indywidualnych z dostępem do BI	19 796 427	20 796 216	20 527 870	21 186 969	21 528 782	8,75%
Liczba aktywnych klientów indywidualnych	10 970 975	11 364 330	11 395 236	11 965 427	11 903 990	8,50%
Średnia wartość przelewu klienta indywidualnego (w PLN)	1 451	1 395	1 276	1 201	1 188	-18,16%
Średnia wartość rozliczeń na jednego aktywnego klienta (w PLN)	6 279	6 170	6 562	5 716	5 804	-7,55%

Źródło: dane ZBP.

Warta odnotowania jest zmniejszająca się średnia wartość przelewów wśród klientów indywidualnych, co może świadczyć o większej popularności transakcji polecenia przelewu opiewających na mniejsze kwoty. Spadek średniej wartości płatności dokonywanych kanałem internetowym na jednego aktywnego klienta wynika z gwałtownego wzrostu liczby aktywnych klientów indywidualnych.

Zmiany prezentowanych statystyk wskazują na rosnącą świadomość klientów i wysokie zaufanie do systemu bankowego. Klienci indywidualni w coraz większym stopniu doceniają korzyści płynące z usług bankowości internetowej, tj. przede wszystkim oszczędność czasu i pieniędzy oraz dostęp do usług bez konieczności wizyty w placówce bankowej.

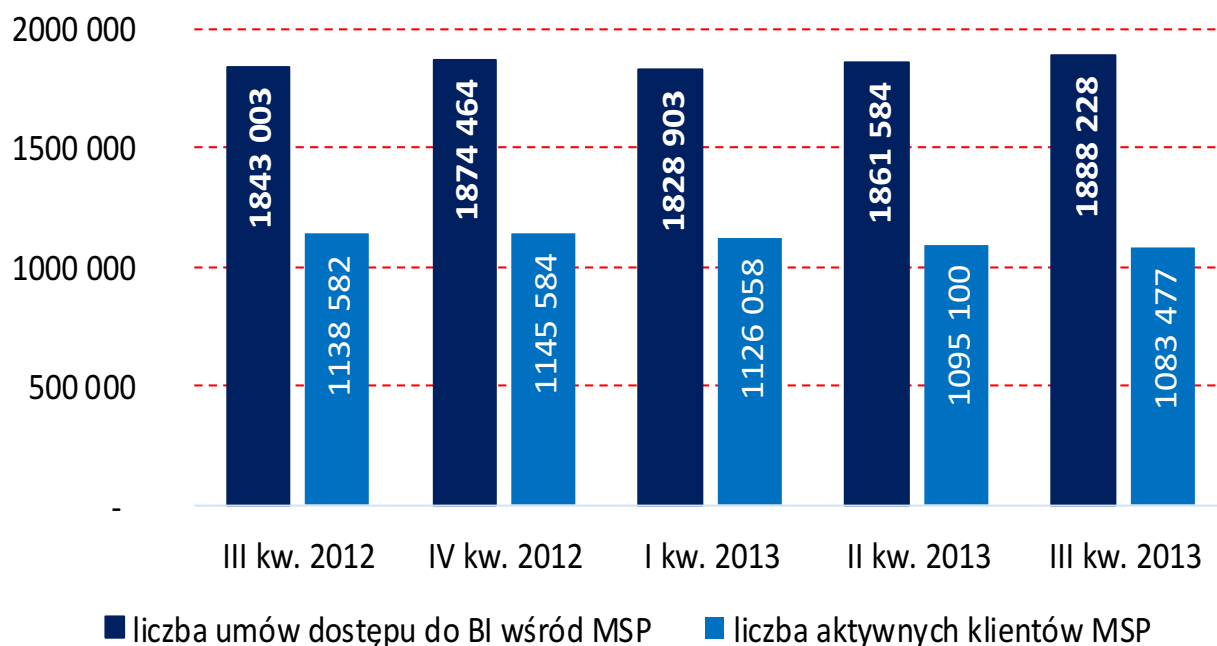

Bankowość internetowa

Małe i średnie przedsiębiorstwa (MSP)

Na koniec III kwartału 2013 roku liczba klientów z sektora małych i średnich przedsiębiorstw mających możliwość korzystania z usług bankowości internetowej wyniosła ponad 1,88 miliona, co, w porównaniu do II kw. 2013, stanowi wzrost o 26 tys. (1,43%). W porównaniu z III kw. 2012 roku wzrost liczby użytkowników wyniósł prawie 45 tys. (2,45%).

Wykres 2. Liczba klientów MSP mających podpisaną umowę dotyczącą usług bankowości internetowej i liczba aktywnych klientów MSP

Źródło: dane ZBP.

W stosunku do ubiegłego kwartału liczba aktywnych klientów bankowości internetowej z sektora MSP spadła o blisko 12 tysięcy (1,06%). Od III kw. 2012 roku ich liczba spadła łącznie o 55,5 tysiąca (spadek o 4,84%).

Bankowość internetowa

Wzrost liczby klientów będących małymi bądź średnimi przedsiębiorstwami świadczyć może o poprawiającej się kondycji polskiej gospodarki. Jednak spadek aktywności klientów informuje o tym, że pewne problemy nadal występują.

Biorąc pod uwagę ostatnie dwa lata, można zauważyć, że grupa podmiotów mających dostęp do bankowości internetowej rośnie obecnie w tempie przybliżonym do tego z przełomu 2011 i 2012 roku. Należy spodziewać się, że wraz z powrotem ożywienia gospodarczego, powrócą również mocne wzrosty w liczbie aktywnych klientów Bankowości Internetowej.

Dalszy przyrost klientów będzie wymagał zmiany przyzwyczajzeń przedsiębiorców MSP. Duża część wykonywanych usług jest tradycyjnie opłacana na bieżąco i w formie gotówkowej (np. w sektorze budowlanym i wykończeniowym), obsługa elektroniczna nie jest więc w tym przypadku doceniana. Sektor bankowy prowadzi szereg programów edukacyjnych i zachęcających przedsiębiorców do korzystania z technologii internetowych i szeroko rozumianych bezgotówkowych form płatności.

Wydaje się, że oprócz dobrej oferty bankowców, potrzebne są też szersze działania Państwa w zakresie edukacji ekonomicznej i finansowej, sprzyjającej rozwojowi obrotu bezgotówkowego. Niezbędne są także działania legislacyjne mające na celu obniżenie maksymalnej kwoty transakcji między przedsiębiorcami w formie gotówkowej. Obecnie kwota ta wynosi równowartość 15 tys. euro.

Tabela 2. Podsumowanie danych - przedsiębiorcy

Kategoria	2012		2013			Zmiana III kw. 2013/III kw. 2012
	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	
Liczba klientów MSP z dostępem do BI	1 843 003	1 874 464	1 828 903	1 861 584	1 888 228	2,45%
Liczba aktywnych klientów MSP	1 138 582	1 145 584	1 126 058	1 095 100	1 083 477	-4,84%
Średnia wartość przelewów jednego klienta MSP (w PLN)	3 373	3 387	3 000	3 348	3 458	2,53%
Średnia wartość rozliczeń na jednego klienta MSP (w PLN)	52 261	53 074	54 408	61 182	64 773	23,94%

Źródło: dane ZBP.

Bankowość internetowa

Mimo trudnej sytuacji gospodarczej, zaufanie sektora MSP do banków i bankowości elektronicznej jest stale wysokie. Działalność w sektorze MSP często związana jest z pełną, osobistą odpowiedzialnością majątkową, naturalna jest, więc chęć utrzymania kontroli nad finansami. Coraz większa liczba klientów MSP uznaje jednak, że posiada kontrolę dzięki możliwości korzystania z usług bankowości internetowej. Szybki dostęp w każdej chwili i z każdego miejsca oraz łatwość w obsłudze środków finansowych są doceniane.

Przedsiębiorcy średnio dokonują nieznacznie wyższej liczby operacji w porównaniu do II kw. 2013 roku (wzrost o 1,41%), lecz o zdecydowanie większej wartości (wzrost o 4,75%). Oszczędność czasu i kosztów, dostępność środków oraz ich bezpieczeństwo są stale cenione przez sektor MSP. Dostęp do bankowości internetowej, szczególnie dla małych i średnich przedsiębiorstw, w których często właściciel jest również czynnym wykonawcą usług, to naturalny element biznesu.

Transakcje bezgotówkowe i bankomatowe

Operacje bezgotówkowe

System ELIXIR[®]

W III kwartale br. - w stosunku do poprzedniego kwartału - wzrosła ogólna liczba transakcji przetworzonych w systemie ELIXIR[®] (o ok. 1,3 mln szt. czyli 0,35 proc.) oraz ich wartość (o ok. 37 mld zł czyli 3,9 proc.).

W ciągu pierwszych trzech kwartałów 2013 r. największą dzienną liczbę transakcji odnotowano w poniedziałek, 10-go czerwca. Tego dnia rozliczono 10.416.009 komunikatów na kwotę 16.866,14 mln zł.

Wykres 3. Liczba i wartość operacji w systemie ELIXIR

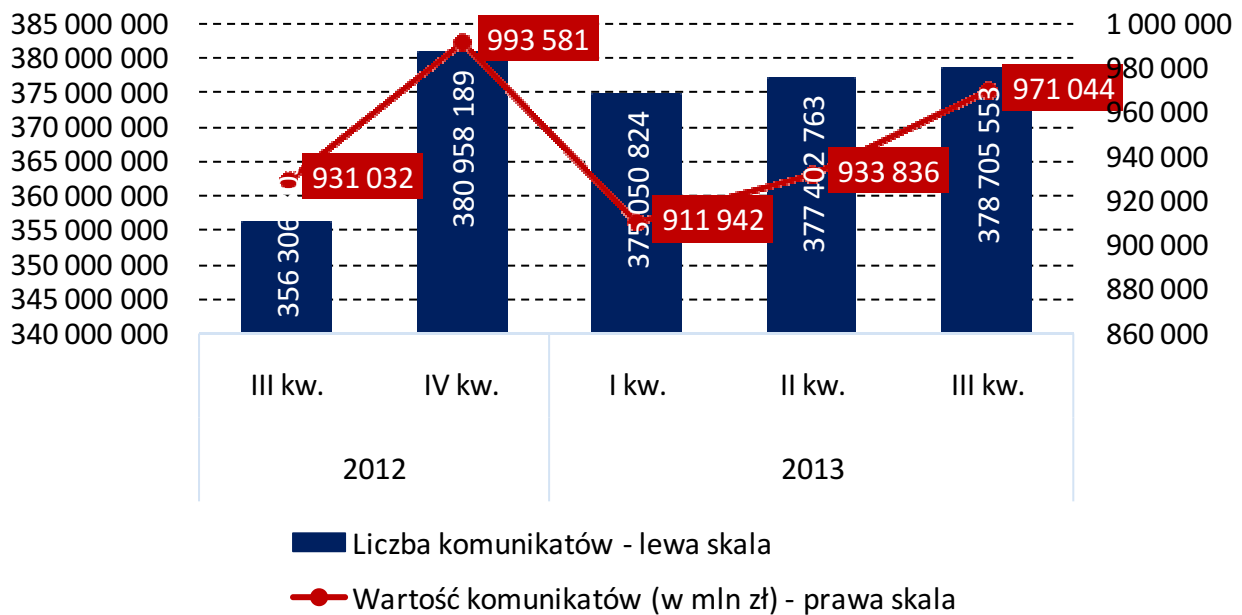

Tabela 3. Liczba i wartość operacji w systemie ELIXIR

Kategoria	2012		2013			Zmiana III kw. 2013/III kw. 2012
	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	
Liczba komunikatów	356 306 303	380 958 189	375 050 824	377 402 763	378 705 553	6%
Wartość komunikatów (w mln zł)	931 032	993 581	911 942	933 836	971 044	4%
Średnia dzienna liczba komunikatów	5 567 286	6 046 955	5 953 188	6 186 931	5 826 239	5%
Średnia dzienna wartość obrotów (w mln zł)	14 547	15 771	14 475	15 309	14 939	3%
Średnia wartość transakcji (w zł)	2 613	2 608	2 432	2 474	2 564	-2%

Źródło: Krajowa Izba Rozliczeniowa

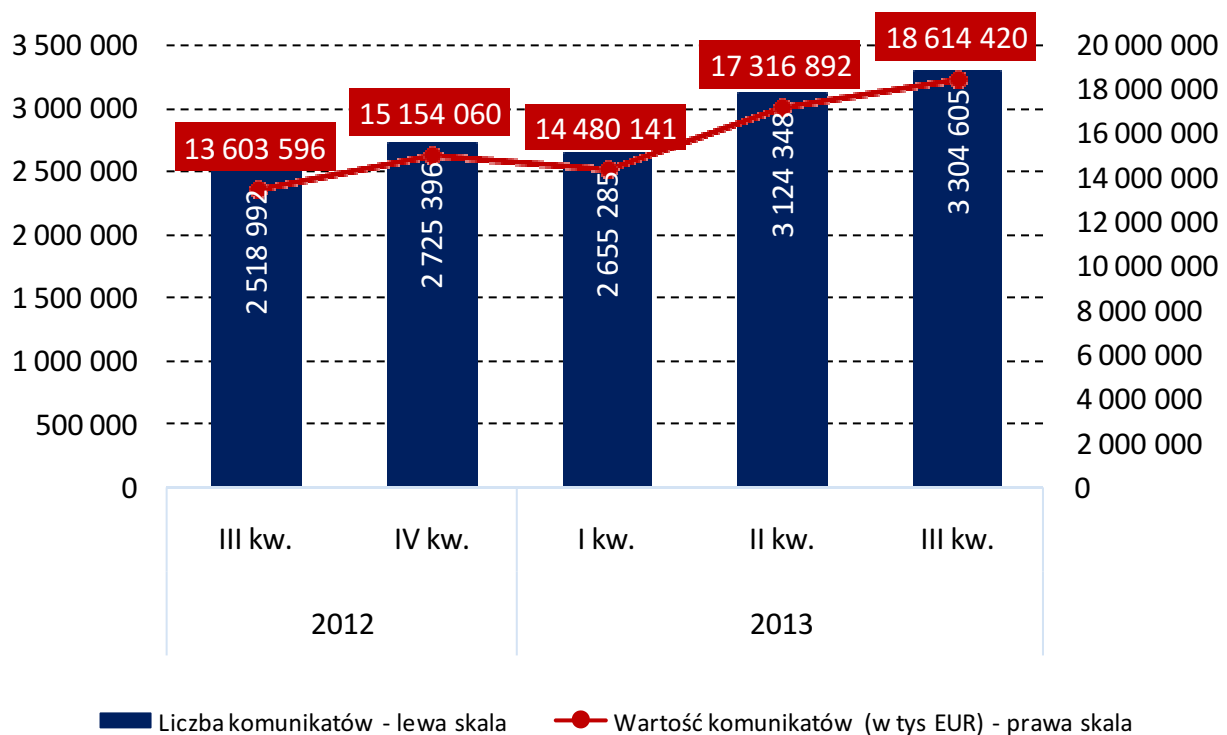
Transakcje bezgotówkowe i bankomatowe

System EuroELIXIR

W III kwartale br. - w stosunku do poprzedniego kwartału - wzrosła ogólna liczba transakcji przetworzonych w systemie EuroELIXIR (o ok. 180 tys szt. czyli 5,8 proc.) oraz ich wartość (o ok. 1,3 mld EUR czyli 7,5 proc.).

W systemie EuroELIXIR rekordowa liczba komunikatów w pierwszych trzech kwartałach 2013 r. rozliczona została we wtorek, 2-go kwietnia. Tego dnia przetworzonych zostało 71.231 transakcji na łączną kwotę 401.441 tys. euro.

Wykres 4. Liczba i wartość operacji w systemie EuroELIXIR

Źródło: Krajowa Izba Rozliczeniowa

Transakcje bezgotówkowe i bankomatowe

Tabela 4. Szczegółowe zestawienie informacji z systemu EuroElixir

Kategoria	2012		2013			Zmiana III kw. 2013/III kw. 2012
	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	
Liczba komunikatów	2 518 992	2 725 396	2 655 285	3 124 348	3 304 605	31%
Wewnętrzny (krajowe)	157 736	170 904	177 192	215 999	245 840	56%
Międzynarodowe wysłane ("transgraniczne")	444 557	501 490	521 102	593 646	622 777	40%
Międzynarodowe odebrane ("transgraniczne")	1 916 699	2 053 002	1 956 991	2 314 703	2 435 988	27%
Wartość komunikatów (w tys. EUR)	13 603 596	15 154 060	14 480 141	17 316 892	18 614 420	37%
Wewnętrzny (krajowe)	1 584 051	1 759 761	1 664 123	2 096 197	2 222 091	40%
Międzynarodowe wysłane ("transgraniczne")	4 629 911	5 366 217	5 154 251	6 060 547	6 530 527	41%
Międzynarodowe odebrane ("transgraniczne")	7 389 634	8 028 083	7 661 767	9 160 148	9 861 803	33%
Średnia dzienna liczba komunikatów	38 754	42 584	42 827	49 593	50 070	29%
Średnia dzienna wartość obrotów (w tys. EUR)	209 286	236 782	233 551	274 871	282 037	35%
Średnia wartość transakcji w systemie EuroELIXIR (w EUR)	5 400	5 560	5 453	5 543	5 633	4%
wysyłanej przez uczestników EuroELIXIR	10 317	10 598	9 764	10 074	10 076	-2%
otrzymywanej przez uczestników EuroELIXIR	4 326	4 401	4 370	4 448	4 506	4%

Źródło: Krajowa Izba Rozliczeniowa

Transakcje bezgotówkowe i bankomatowe

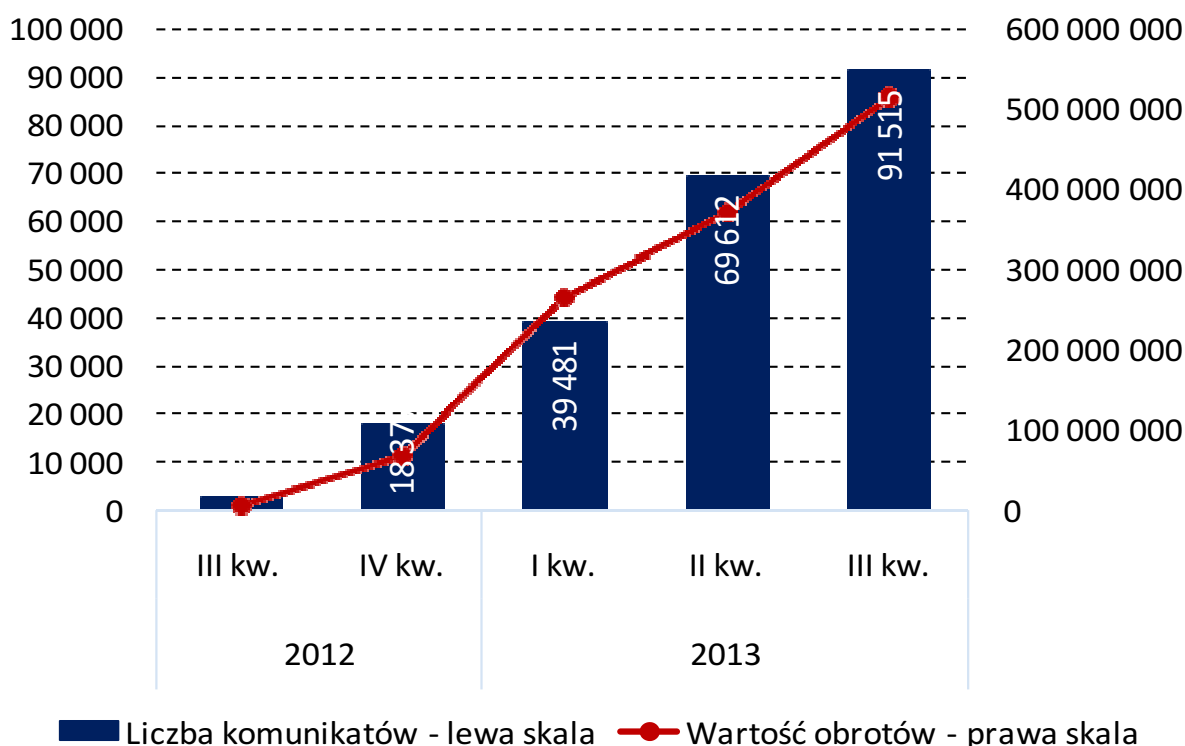
System Express ELIXIR

System Express ELIXIR jest pierwszym profesjonalnym systemem rozliczeń płatności natychmiastowych w Polsce i drugim – po rozwiązaniu brytyjskim – w Europie. Główne zalety systemu to przede wszystkim: możliwość natychmiastowego wykonywania płatności w trybie 24/7/365, bezpośrednia realizacja przelewu z rachunku bankowego nadawcy na rachunek bankowy odbiorcy oraz brak ryzyka kredytowego dzięki zastosowaniu modelu depozytowego, opartego o Rachunek Rozliczeniowy prowadzony dla KIR S.A. przez Narodowy Bank Polski.

Produkcyjne uruchomienie systemu Express ELIXIR nastąpiło 12 czerwca 2012 r., początkowo w gronie trzech Uczestników. Po trzech kwartałach bieżącego roku grono aktywnych Uczestników powiększyło się do ośmiu banków, a do końca trzeciego kwartału 2013 r. KIR S.A. podpisała Umowy Uczestnictwa z 23 bankami. Obecnie trwają rozmowy z kolejnymi bankami zainteresowanymi przystąpieniem do systemu Express ELIXIR.

W trzecim kwartale br. w systemie Express ELIXIR rozliczono 91.515 przelewów natychmiastowych na łączną kwotę przekraczającą 0,5 miliarda złotych. Dynamika wzrostu transakcji w stosunku do poprzedniego kwartału ukształtowała się na poziomie odpowiednio 31 proc. dla liczby transakcji i 39 proc. dla wolumenu obrotów. Tym samym stabilny trend wzrostowy obserwowany od początku funkcjonowania systemu Express ELIXIR został zachowany.

Wykres 5. Liczba i wartość operacji w systemie Express ELIXIR

Transakcje bezgotówkowe i bankomatowe

Stalą dynamikę rozwoju systemu Express ELIXIR wyraziście obrazuje zestawienie kwartałów bieżącego i minionego roku. W trzecim kwartale 2013 r. nastąpił 30-krotny wzrost liczby transakcji w stosunku do trzeciego kwartału 2012 r., zaś łączna wartość rozliczonych przelewów wzrosła w tym okresie prawie 60-krotnie.

Tabela 5. Zestawienie informacji z systemu Express Elixir

Kategoria	2012		2013			Zmiana III kw. 2013/III kw. 2012
	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	
Liczba komunikatów	2 990	18 377	39 481	69 612	91 515	30-krotny wzrost
Wartość obrotów	8 706 897	69 720 743	268 327 664	374 334 585	519 489 392	60-krotny wzrost

Źródło: Krajowa Izba Rozliczeniowa

Od początku funkcjonowania systemu Express ELIXIR do końca listopada 2013 r. łączna wartość zrealizowanych transakcji przekroczyła 1,64 miliarda zł, a liczba rozliczonych przelewów natychmiastowych wyniosła 314.533.

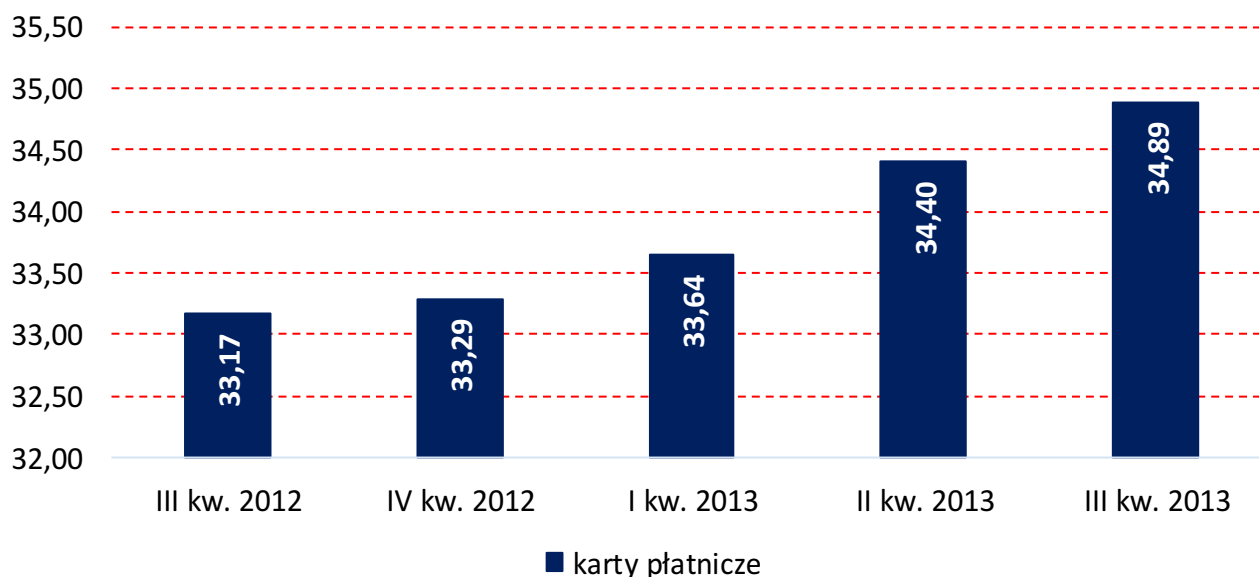

Transakcje bezgotówkowe i bankomatowe

Karty płatnicze

Już kolejny kwartał z rzędu polski rynek kart płatniczych bije rekord w liczbie wydanych kart. W porównaniu do II kw. 2013 roku, w III kw. 2013 roku ogólna liczba kart płatniczych wzrosła o prawie 0,5 mln (1,42%) i wynosi teraz 34,89 mln. W stosunku do III kw. 2012 roku ogólna liczba kart płatniczych wzrosła o 1,72 mln (5,20%).

Wykres 6. Łączna liczba kart (w mln)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

Nasylenie kartami płatniczymi w Polsce nadal nie jest duże, liczba kart *per capita* wynosi około 0,90 (wzrost o 0,01 w stosunku do poprzedniego kwartału). Odstajemy od europejskiego poziomu, gdzie średnia wynosi 1,46 kart *per capita* (dane z 2012 roku), ale daje też podstawy przypuszczać, że liczba kart będzie stabilnie rosła w przyszłych kwartałach.

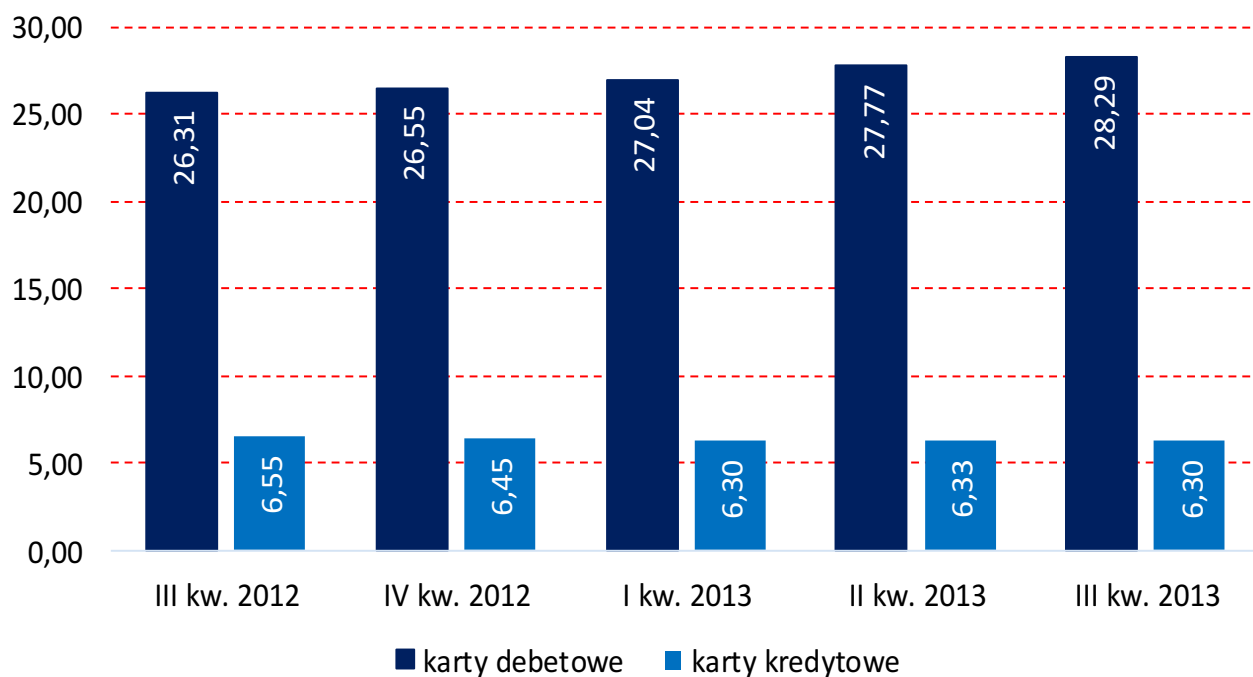

Transakcje bezgotówkowe i bankomatowe

Karty debetowe i kredytowe

Na wzrost łącznej liczby wydanych kart miał wpływ, przede wszystkim, wzrost liczby kart debetowych. W stosunku do poprzedniego kwartału wyniósł on o ponad 500 tys. (1,88%), w ujęciu rocznym — prawie 2 mln (7,52%). W kierunku przeciwnym do kart debetowych wpłynęły karty kredytowe. Po wzrostach (pierwszych od od IV kw. 2009 r.) liczby kart kredytowych, w stosunku do poprzedniego kwartału, spadła o około 34 tys. (spadek o 0,54%; w ujęciu rocznym o około 250 tys.— 3,87%).

Wykres 7. Liczba kart debetowych oraz kredytowych (w mln)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

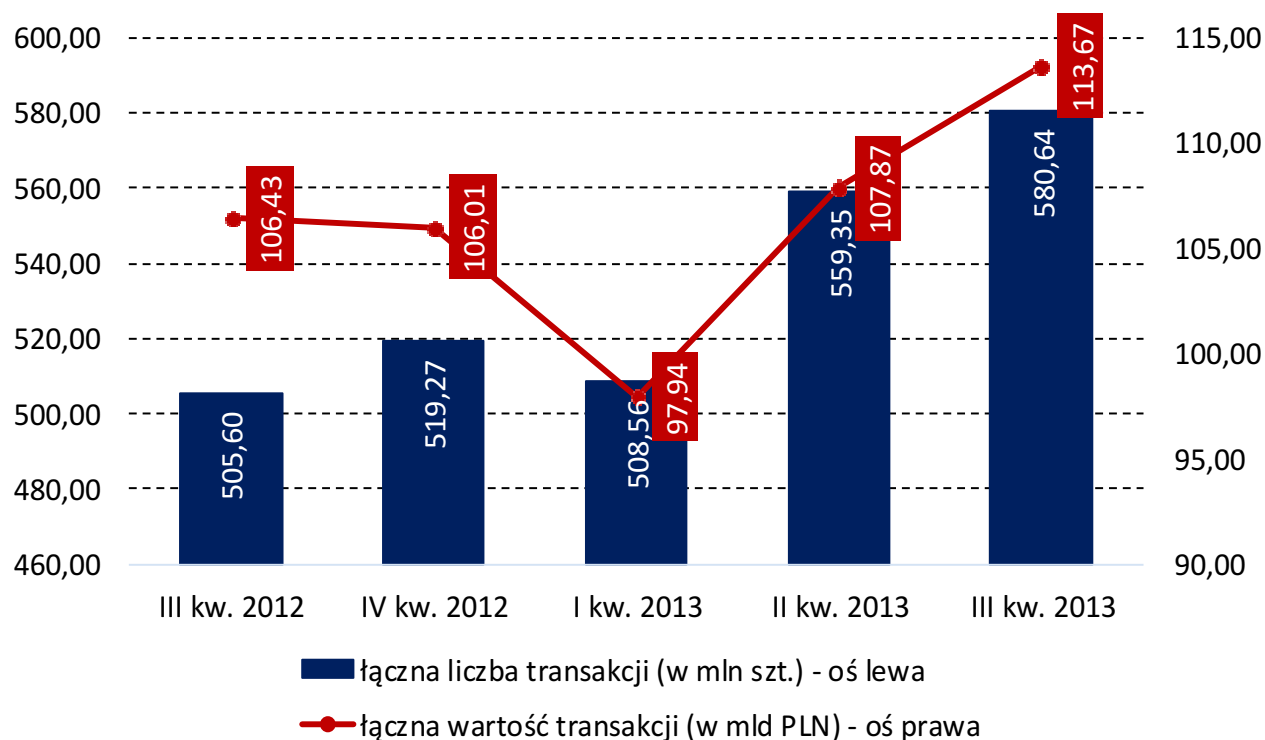

Transakcje bezgotówkowe i bankomatowe

Transakcje kartami płatniczymi

W III kw. br. wzrosła ogólna liczba (o ponad 21 mln, 3,81%) oraz wartość (o prawie mld PLN, 5,38%) transakcji wykonanych kartami płatniczymi. Obserwowany wzrost jest wiadomością jednoznacznie pozytywną i świadczy o rosnącym zainteresowaniu obywateli obrotem bezgotówkowym. Co ważne odczyty obu wskaźników wskazują na pobicie zeszłorocznych rekordów i dają podstawy by twierdzić, że polski rynek płatności dobrze się rozwija.

Wykres 8. Liczba (w mln) i wartość (w mld PLN) transakcji gotówkowych i bezgotówkowych

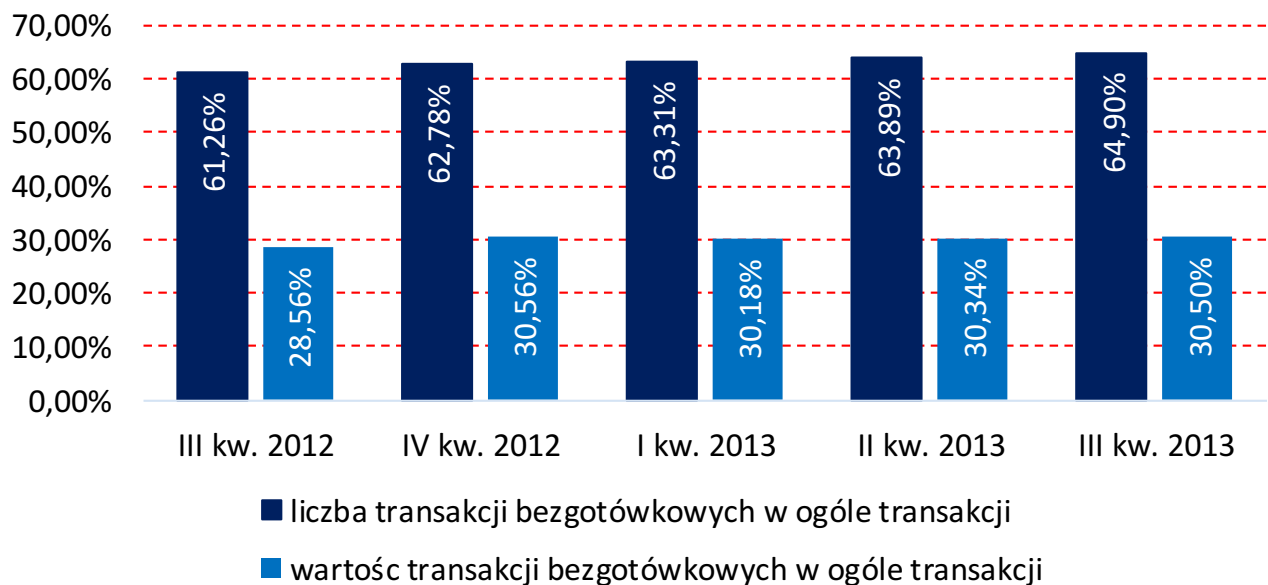
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

Transakcje bezgotówkowe i bankomatowe

Systematycznie zmienia się sposób w jaki korzystamy z kart płatniczych. Ilościowo coraz rzadziej wykorzystujemy je do płatności gotówkowych (np. wypłata gotówki w bankomacie) – już niemal 65% procent transakcji to transakcji bezgotówkowe. Mimo to transakcje gotówkowe stanowią prawie 70% wartości wszystkich transakcji. Długoterminowe trendy wskazują jednak na rosnące znaczenie obrotu bezgotówkowego.

Wykres 9. Udział liczby oraz wartości transakcji bezgotówkowych w ogólnej transakcji kartowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

Transakcje bezgotówkowe i bankomatowe

Tabela 6. Podsumowanie - karty płatnicze

Źródło: opracowanie na podstawie danych NBP.

Kategoria	2012		2013			Zmiana III kw. 2013/III kw. 2012
	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	
Liczba wyemitowanych kart debetowych (tys.)	26,31	26,55	27,04	27,77	28,29	7,52%
Łączna wartość transakcji kartami debetowymi (mln PLN)	445,44	457,90	449,95	492,69	510,25	14,55%
Liczba transakcji kartami debetowymi (tys.)	97,05	96,40	89,12	97,89	103,29	6,44%
Liczba wyemitowanych kart kredytowych (tys.)	6,55	6,45	6,30	6,33	6,30	-3,87%
Łączna wartość transakcji kartami kredytowymi (mln PLN)	56,94	58,11	55,54	63,38	67,21	18,04%
Liczba transakcji kartami kredytowymi (tys.)	8,18	8,38	7,65	8,72	9,21	12,61%

Dane prezentowane w powyższej tabeli mają istotne znaczenie dla oceny zjawisk na rynku kart płatniczych. Wskazują one wyraźny wzrost liczby transakcji zarówno kartami debetowymi i kredytowymi oraz równoczesny wzrost łącznej wartości wykonanych za ich pomocą płatności na przestrzeni ostatnich 12 miesięcy.

Ponadto zwiększają się łączne wartości transakcji. Wskazuje to na coraz większe zaufanie do kart, ale i do całego systemu, dzięki któremu płatności kartami są obsługiwane. Wreszcie wzrosty wskaźników obrazują rosnący poziom aktywności konsumentów posiadających karty, co oznacza, że posiadacze kart uważają je za ważny instrument.

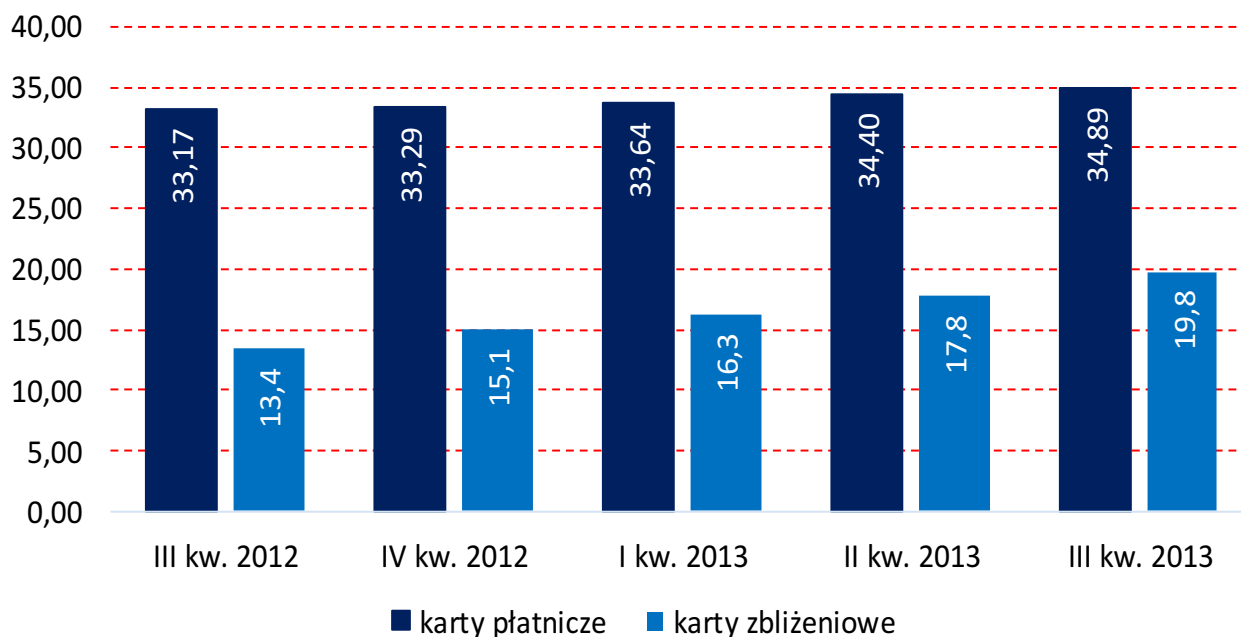
Transakcje bezgotówkowe i bankomatowe

Karty i infrastruktura zbliżeniowa

Polski rynek kart płatniczych znajduje się w technologicznej awangardzie. Świadczy o tym nie tylko fakt, że już prawie 90% kart płatniczych wyposażonych jest w standard EMV (chip), ale również fakt bardzo dużej popularności kart zbliżeniowych.

Karty zbliżeniowe wyposażone są w funkcjonalność płacenia za transakcje do 50 PLN bez podawania kodu PIN. Przeprowadzenie transakcji w taki sposób jest zdecydowanie szybsze niż w przypadku kart tradycyjnych (niezbliżeniowych), a jednocześnie równie bezpieczne.

Wykres 10. Liczba kart z funkcjonalnością zbliżeniową (w mln) oraz udział kart zbliżeniowych w ogóle kart płatniczych

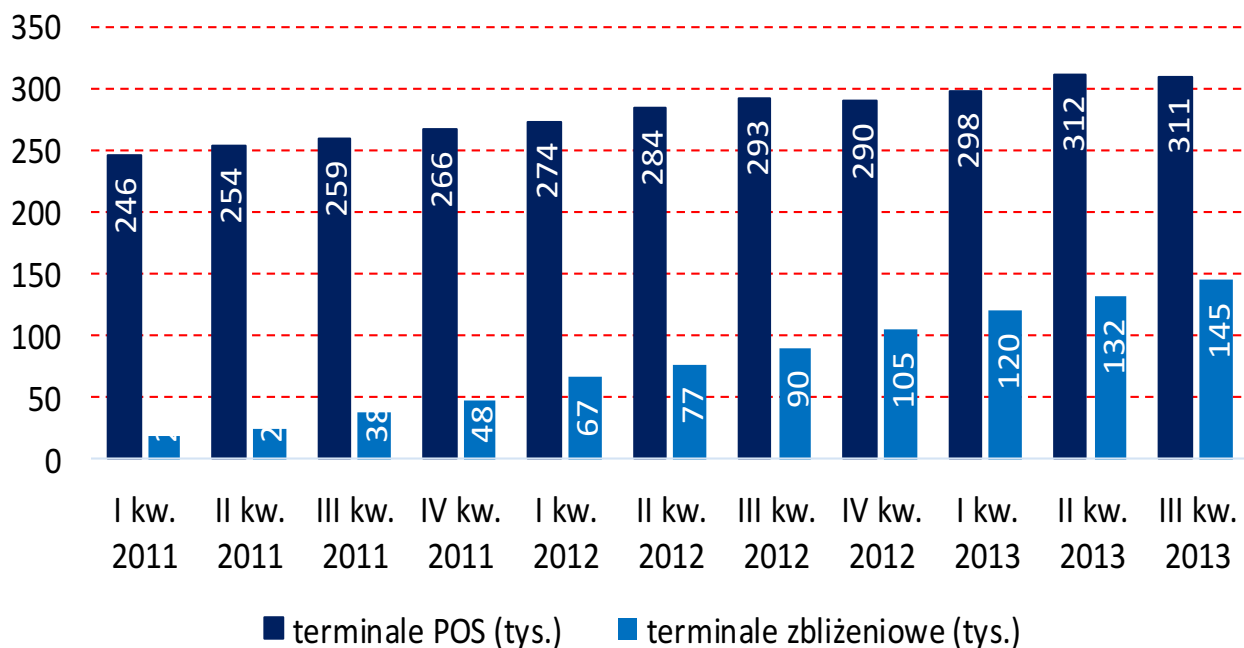
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

Liczba kart zbliżeniowych w obiegu systematycznie rośnie — w stosunku do II kw. br. o około 11,24% (o około 2 mln kart). W stosunku do III kw. poprzedniego roku wzrost wyniósł około 47% (o prawie 6,5 mln kart).

Transakcje bezgotówkowe i bankomatowe

Wykres 11. Liczba terminali POS (w tys.) i liczba terminali POS z funkcją zbliżeniową (w tys.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP oraz prognozy własne. *prognoza dla II kwartału 2013

Podobnie jak w przypadku kart zbliżeniowych, gwałtownie rośnie również liczba miejsc w których można przeprowadzać transakcje zbliżeniowe. W ciągu ostatniego kwartału liczba ta wzrosła o około 13 tys. (9,85%), w ciągu roku o 55 tys. (61,11%). Udział terminali zbliżeniowych w ogólnej liczbie terminali zbliża się do 50%.

Transakcje bezgotówkowe i bankomatowe

Tabela 7. Podsumowanie danych - karty i infrastruktura zbliżeniowa (prognoza)

Kategoria	2012			2013		Zmiana III kw. 2013/III kw. 2012
	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	
Liczba kart zbliżeniowych (w mln)	13,4	15,1	16,3	17,8	19,8	47,76%
Udział kart zbliżeniowych w ogólnej liczbie kart	40,40%	45,36%	48,45%	51,74%	56,75%	40,46%
Liczba terminali zbliżeniowych (w tys.)	90	105	120	132	145	61,11%
Udział terminali zbliżeniowych w ogólnej liczbie terminali	30,77%	36,26%	40,24%	42,33%	46,70%	51,79%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

Bardzo dynamiczny rozwój zarówno liczby kart jak i liczby terminali zbliżeniowych jasno wskazuje, na rosnącą popularność tej szybkiej i bezpiecznej metody płatności. Szczególnie wartym odnotowania jest szczególnie szybki wzrost liczby punktów sprzedaży akceptujących płatności zbliżeniowe. Wskazuje to, że akceptanci dostrzegają zarówno realne korzyści tej metody akceptacji, jak również potrzebę wynikającą z popytu klientów na taką metodę płatności.

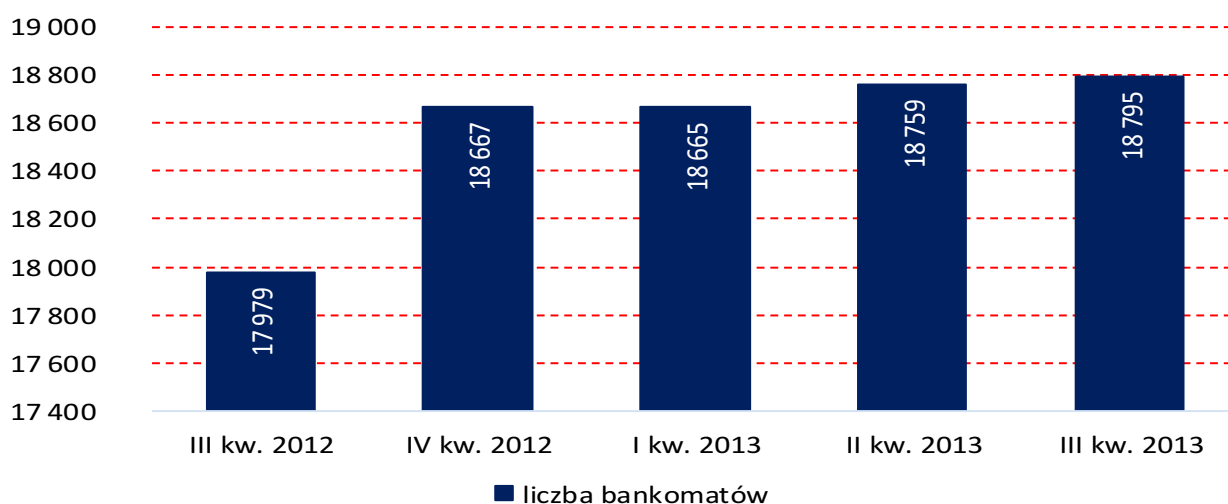

Transakcje bezgotówkowe i bankomatowe

Bankomaty

W III kw. 2013 roku, w stosunku do poprzedniego kwartału, nastąpił wzrost liczby bankomatów. Wyniósł on jednak zaledwie 0,19% (36 maszyn).

Wykres 12. Liczba bankomatów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

Na przestrzeni ostatnich 12 miesięcy liczba bankomatów wzrosła o 4,54% (816 szt.). Liczba bankomatów na milion mieszkańców wynosi obecnie dla Polski 487. Tak jak w przypadku liczby kart *per capita* odstawiamy od średniej europejskiej – wynoszącej 864 (z 2012 roku). Świadczy to o dużym potencjale rozwojowym rynku.

Transakcje bezgotówkowe i bankomatowe

Tabela 8. Podsumowanie danych - bankomaty

Kategoria	2012		2013			Zmiana III kw. 2013/III kw. 2012
	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	
Liczba bankomatów	17 979	18 667	18 665	18 759	18 795	4,54%
Liczba wypłat gotówki z bankomatów (mln)	190,11	187,08	180,80	198,98	199,88	5,14%
Wartość wypłaty gotówki z bankomatów (mld PLN)	73,00	71,00	66,00	74,37	78,33	7,30%
Średnia wartość pojedynczej transakcji gotówkowej (PLN)	383,99	379,52	365,05	374,00	365	-4,94%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

Porównując z sytuacją z przed roku uznać można, że klienci częściej korzystali z bankomatów. Mimo to, w ostatnich kwartałach zauważyć można wzrost w ilości oraz wartości wypłat gotówkowych. Za wcześnie jednak jeszcze by mówić o zmianie długotrwałego trendu w powolnym wzroście transakcji gotówkowych. Ważną obserwacją jest jednak to, że transakcje związane z obrotem gotówkowym rosną zdecydowanie wolniej niż te związane z obrotem bezgotówkowym.

SPIS WYKRESÓW I TABEL

1. Wykres 1. Liczba klientów indywidualnych mających zawartą umowę korzystania z usług bankowości internetowej	5
2. Wykres 2. Liczba klientów MSP mających podpisaną umowę dotyczącą usług bankowości internetowej	7
3. Wykres 3. Liczba i wartość operacji w systemie ELIXIR	10
4. Wykres 4. Liczba i wartość operacji w systemie EuroELIXIR	11
5. Wykres 5. Liczba i wartość operacji w systemie Express ELIXIR	13
6. Wykres 6. Łączna liczba kart (w mln)	15
7. Wykres 7. Liczba kart debetowych oraz kredytowych (w mln)	16
8. Wykres 8. Liczba (w mln) i wartość (w mld PLN) transakcji gotówkowych i bezgotówkowych	17
9. Wykres 9. Udział liczby oraz wartości transakcji bezgotówkowych w ogóle transakcji kartowych	18
10. Wykres 10. Liczba kart z funkcjonalnością zbliżeniową (w mln) oraz udział kart zbliżeniowych w ogóle kart płatniczych	20
11. Wykres 11. Liczba terminali POS (w tys.) i liczba terminali POS z funkcją zbliżeniową (w tys.)	21
12. Wykres 12. Liczba bankomatów	23
10. Tabela 1. Podsumowanie danych - klienci indywidualni	6
11. Tabela 2. Podsumowanie danych - przedsiębiorcy	8
12. Tabele 3-5. Szczegółowe informacje o systemach ELIXIR	10-14
13. Tabela 6. Podsumowanie - karty płatnicze	19
14. Tabela 7. Podsumowanie danych - karty i infrastruktura zbliżeniowa	22
15. Tabela 8. Podsumowanie danych - bankomaty	24